

23.02.2021 р.

N 2

засідання Комітету з біоетики

Інституту (в online форматі)

Головуючий: д.мед.н., проф. Компанієць А. М. (голова Комітету).

Секретар: Пушкова Є. М. (секретар Комітету, зав. відділу науково-технічної інформації).

Присутні: к.б.н., с.н.с. Рєпіна С. В. (заст. голови Комітету, с.н.с. відд. кріобіофізики), д.мед.н., проф. Дьомін Ю.А. (член Комітету), Бацунова Л. В. (член Комітету, завідувачка віварію)

Порядок денний:

1. Проведення біоетичної експертизи матеріалів, наданих до Комітету заявником – Дудецькою Г.В., щодо проходження попередньої експертизи дисертаційної роботи.
2. Проведення біоетичної експертизи матеріалів запитів на проведення наукових робіт. Заявники: головн.н.с. відділу кріопатофізіології та імунології, академік НАН України Гольцев А. М.; в.о. завідувача відділу експериментальної кріомедицини к.мед.н. Чиж М. О.; завідувач відділу кріобіохімії д.б.н., проф. Петренко О. Ю.; пров.н.с. відділу кріопатофізіології та імунології Дубрава Т. Г.
3. Проведення біоетичної експертизи матеріалів статті, що подається до друку. Заявник – д.б.н. Шпакова Н.М.

1. СЛУХАЛИ: заявника – аспірантку відділу кріоендокринології Дудецьку Г.В., яка надала для проведення біоетичної експертизи первинні матеріали і дисертаційну роботу «Вплив факторів кріоконсервування на зонально диференційовані популяції адреноцитів тварин», поданої до проходження попередньої експертизи на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю «091-Біологія». Строк виконання 2016-2020 рр. Наук. керівник: д.б.н., проф. Бондаренко Т.П.

До розгляду надані наступні матеріали:

1. Первинна документація (протоколи експериментів);
2. Дисертація.

Зокрема відмічалось, що експерименти проводилися на щурах, мишах, що утримувалися у стандартних умовах віварію ІПКіК НАН України, та на новонароджених поросятах першого покоління порід крупна біла та українська м'ясна, що надходили з Агрокомплексу «Слобожанський» с. Гракове, Чугуївського р-ну, Харківської обл. Було зазначено, що в роботі використовувалися експериментальні методи для вивчення впливу культивування та кріоконсервування на збереження, життєздатність та проліферативний потенціал адреноцитів з надниркових залоз *in vitro*. Тварини під час експериментів були наркотизовані. Евтаназія щурів, мишей та поросят проводилася гуманним способом. Відзначалося, що ці експерименти науково обґрунтовані, виконані на тваринах за прийнятими методиками, що були раніш розглянуті Комітетом з біоетики при ІПКіК НАНУ.

1. ПОСТАНОВИЛИ: проведена біоетична експертиза матеріалів, наданих до Комітету заявником – аспірантом Дудецькою Г.В., дозволяє зробити висновок про те, що експерименти з біоматеріалом, зокрема тваринами, є науково обґрунтованими. Всі маніпуляції з тваринами проведені відповідно до «Загальних принципів експериментів на тваринах», схвалених І Національним конгресом з біоетики (20.09.04 р.) та узгоджених з положеннями «Європейської Конвенції про захист хребетних тварин, що використовуються для експериментальних та інших наукових цілей» (ETS 123 (1986), не суперечать Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» (2006, ст. 26). Отримання біоматеріалу та всі експерименти з ним, зокрема тваринами, в цілому відповідають діючому законодавству України, вітчизняним та міжнародним біоетичним нормам.

2.1. СЛУХАЛИ: заявника – головн.н.с. відділу кріопатофізіології та імунології, академіка НАН України Гольцева А. М., який надав матеріали запиту на проведення наукової роботи за темою

«Вивчення механізмів реабілітації стану імунної системи тварин-пухлиноносіїв кріоконсервованими дендритними клітинами» у 2022-2026 рр.

Зокрема зазначено, що метод забору експериментального матеріалу (кісткового мозку, органів тварин) з метою наступного дослідження був раніш узгоджений з Комітетом з біоетики при Інституті проблем кріобіології і кріомедицини НАН України.

У запиті відмічено, що експерименти буде проведено на мишах лінії BALB/c, які утримуються у стандартних умовах віварію Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України. Було зазначено, що в роботі буде використано експериментальні методики, раніш узгоджені з Комітетом з біоетики при Інституті проблем кріобіології і кріомедицини НАН України: фіксація лабораторних тварин (імобілізація), забір крові та органів піддослідних тварин після їх декапітації, введення біологічно активних речовин (пухлинних клітин та дендритних клітин, отриманих з моноклеарів кісткового мозку з використанням кріобіологічних технологій).

2.1. ПОСТАНОВИЛИ: проведена біоетична експертиза матеріалів, наданих до Комітету заявником – головн.н.с. відділу кріопатофізіології та імунології, академіком НАН України Гольцевим А. М., дозволяє зробити висновок про те, що отримання біоматеріалу та всі експерименти з ним, зокрема тваринами, є науково обґрунтованими. Всі експерименти буде виконано на тваринах за прийнятими методиками, а також що всі маніпуляції з тваринами будуть проведені відповідно до «Загальних принципів експериментів на тваринах», схвалених І Національним конгресом з біоетики (20.09.04 р.) і узгоджених з положеннями «Європейської Конвенції про захист хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей» (ETS 123 (1986)), та в цілому не суперечать діючому законодавству України, вітчизняним та міжнародним біоетичним нормам.

2.2. СЛУХАЛИ: заявника – в.о. завідувача відділу експериментальної кріомедицини к.мед.н., ст. дослідника Чиж М. О., який надав матеріали запиту на проведення наукової роботи за темою «Особливості перебігу деструктивно-запальних та репаративних процесів під впливом низьких температур та кріоекстрактів органів ссавців» у 2022-2026 рр.

Зокрема зазначено, що метод забору експериментального матеріалу (м'яких тканин, серця та шлунку) з метою наступного гістологічного дослідження був раніш узгоджений з Комітетом з біоетики при Інституті проблем кріобіології і кріомедицини НАН України.

У запиті відмічено, що експерименти буде проведено на білих безпородних щурах, які утримуються у стандартних умовах віварію ІПКіК НАН України, а також мишах. Було зазначено, що в роботі буде використано експериментальні методики, раніш узгоджені з Комітетом з біоетики при Інституті проблем кріобіології і кріомедицини НАН України: фіксація лабораторних тварин (імобілізація), проведення кріодеструкції м'яких тканин, реєстрація електрокардіограм, визначення секреторної активності шлунку та моторно-евакуаторної функції ШКТ, введення біологічно активних речовин (екстрактів, отриманих з органів з використанням кріобіологічних технологій), а також забір крові та органів піддослідних тварин після їх декапітації. Всі експерименти буде виконано на тваринах за прийнятими методиками.

2.2. ПОСТАНОВИЛИ: проведена біоетична експертиза матеріалів, наданих до Комітету заявником – в.о. завідувача відділу експериментальної кріомедицини к.мед.н., ст. дослідником Чижом М. О., дозволяє зробити висновок про те, що отримання біоматеріалу та всі експерименти з ним, зокрема тваринами, є науково обґрунтованими, а також що всі маніпуляції з тваринами будуть проведені відповідно до «Загальних принципів експериментів на тваринах», схвалених І Національним конгресом з біоетики (20.09.04 р.) і узгоджених з положеннями «Європейської Конвенції про захист хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей» (ETS 123 (1986)), та в цілому не суперечать діючому законодавству України, вітчизняним та міжнародним біоетичним нормам.

2.3. СЛУХАЛИ: заявника – завідувача відділу кріобіохімії д.б.н., проф. Петренка О. Ю., який надав матеріали запиту на проведення наукової роботи за темою «Визначення ролі попередньої обробки для підвищення ефективності кріоконсервування і гіпотермічного зберігання клітинних структур різного рівня організації» у 2022-2026 рр.

2.3. ПОСТАНОВИЛИ: проведена біоетична експертиза матеріалів, наданих до Комітету заявником – завідувачем відділу кріобіохімії д.б.н., проф. Петренком О.Ю., дозволяє зробити висновок про те, що отримання біоматеріалу та всі експерименти з ним є науково обґрунтованими та відповідають діючому законодавству України, вітчизняним та міжнародним біоетичним нормам.

2.4. СЛУХАЛИ: заявника – пров.н.с. відділу кріопатофізіології та імунології Дубраву Т. Г., яка надала матеріали запиту на проведення наукової роботи за темою «Вивчення механізмів активації толерогенної активності дендритних клітин під впливом кріоконсервування і компонентів кордової крові» у 2022-2026 рр.

Зокрема зазначено, що метод забору експериментального матеріалу (кісткового мозку) з метою наступного кріоконсервування або культивування був раніш розглянутий та схвалений Комітетом з біоетики при ІПКіК НАН України У запиті відмічено, що експерименти буде проведено на мишах лінії СВА/Н, які утримуються у стандартних умовах віварію ІПКіК НАН України. Було зазначено, що в роботі буде використано експериментальні методики, раніш схвалені Комітетом з біоетики при Інституті проблем кріобіології і кріомедицини НАН України: фіксація лабораторних тварин (імобілізація), індукція ад'ювантного артрити, забір кісткового мозку та селезінки піддослідних тварин після їх декапітації, а також введення мишам дендритних клітин. Всі експерименти буде виконано на тваринах за прийнятими методиками.

2.4. ПОСТАНОВИЛИ: проведена біоетична експертиза матеріалів, наданих до Комітету заявником – пров.н.с. відділу КПФтаІ Дубравою Т. Г., дозволяє зробити висновок про те, що отримання біоматеріалу та всі експерименти з ним, зокрема тваринами, є науково обґрунтованими, а також всі маніпуляції з тваринами будуть проведені відповідно до «Загальних принципів експериментів на тваринах», схвалених І Національним конгресом з біоетики (20.09.04 р.) і узгоджених з положеннями «Європейської Конвенції про захист хребетних тварин, що використовуються для експериментальних та інших наукових цілей» (ETS 123 (1986), не суперечать Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» (2006, ст. 26). Отримання біоматеріалу та всі експерименти з ним, зокрема тваринами, в цілому відповідають діючому законодавству України, вітчизняним та міжнародним біоетичним нормам.

3. СЛУХАЛИ: заявника – д.б.н. Шпакову Н. М., яка надала для проведення біоетичної експертизи матеріали статті «Осмотична резистентність еритроцитів щурів після локальної холодової травми», що подається до друку до журналу Проблеми кріобіології і кріомедицини від групи авторів Г.О. Ковальов, О.О. Чабаненко, Н.В. Орлова, Н.М. Шпакова.

3. ПОСТАНОВИЛИ: проведена біоетична експертиза матеріалів, наданих до Комітету заявником – д.б.н. Шпаковою Н.М., дозволяє зробити висновок про те, що експерименти науково обґрунтовані, виконані на тваринах за прийнятими методиками, що були розглянуті Комітетом з біоетики при ІПКіК НАНУ. Всі маніпуляції з тваринами проведені відповідно до «Загальних принципів експериментів на тваринах», схвалених І Національним конгресом з біоетики (20.09.04 р.) та узгоджених з положеннями «Європейської Конвенції про захист хребетних тварин, що використовуються для експериментальних та інших наукових цілей» (ETS 123 (1986), не суперечать Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» (2006, ст. 26). Отримання біоматеріалу та всі експерименти з ним в цілому відповідають діючому законодавству України, вітчизняним та міжнародним біоетичним нормам. Члени Комітету дійшли погодженої думки, що заявлені матеріали можуть бути подані до друку до журналу Проблеми кріобіології і кріомедицини.

Головуючий на засіданні,
голова Комітету, д.мед.н., проф.

(підпис)

Компанієць А. М.

Секретар

(підпис)

Пушкова Є. М.